

## INTERPELLATION TILL STATSRAÅD

Från Riksdagsförvaltningen  
2025-12-22  
Besvaras senast  
2026-01-20

Till bistånds- och utrikeshandelsminister Benjamin Dousa (M)

### **2025/26:267 Överenskommelse med Somalia och regeringens information till riksdagen**

Under det senaste året har det framkommit allt fler uppgifter om regeringens hantering av biståndsmedel till Somalia som sammantaget väcker mycket allvarliga frågor om transparens, ansvarstagande och korrekt information till riksdagen.

Det står nu klart att Sverige har omdirigerat betydande biståndsmedel till Somalia i nära anslutning till arbetet med återvändandefrågor. Regeringen har konsekvent hävdats att detta inte varit fråga om någon formell uppgörelse eller avtal utan om ett mer informellt samarbete utan skriftlig överenskommelse. Detta har också biståndsministern själv upprepat i kontakter med riksdagen, inklusive i tidigare interpellationsdebatter.

Mot denna bakgrund är det ytterst anmärkningsvärt att det nu har avslöjats att det i själva verket finns en skriftlig överenskommelse i sju punkter, där innehållet tydligt beskriver villkor och åtaganden kopplade till Sveriges bistånd till Somalia. Uppgifterna innebär att riksdagen tidigare har fått en ofullständig eller direkt felaktig bild av hur denna affär har utformats och dokumenterats.

Samtidigt har Sveriges Radio rapporterat att svenska biståndsmedel har använts för att finansiera tjänster i Somalias premiärministers kansli, inklusive mycket högt avlönade befattningar. En av dessa personer har haft en central roll i de förhandlingar som föregått överenskommelsen. Detta väcker allvarliga frågor om intressekonflikter, risken för politisering av biståndet och huruvida svenska medel används i enlighet med grundläggande biståndsprinciper.

Affären har dessutom redan fått konkreta diplomatiska konsekvenser och skapat spänningar mellan Sverige och Somalia. Trots detta har biståndsministern nyligen genomfört ett besök i Somalia, vilket ytterligare aktualiserar behovet av klarhet kring hur regeringen ser på överenskommelsen, dess utformning och dess konsekvenser.

Sammantaget handlar detta inte enbart om en enskild biståndsinsats utan om regeringens trovärdighet, riksdagens rätt till korrekt information och förtroendet för svensk biståndspolitik som helhet.

Mot denna bakgrund vill jag fråga bistånds- och utrikeshandelsminister

Benjamin Dousa:

1. Hur förklarar ministern att han tidigare uppgett att det inte finns någon skriftlig överenskommelse med Somalia, när det nu framstår som att en sådan överenskommelse i sju punkter faktiskt existerar?
2. Hur bedömer ministern att riksdagens möjlighet till insyn och kontroll påverkas av det som anförs ovan om att centrala uppgifter om överenskommelsens existens och innehåll inte redovisats korrekt?
3. Vilka åtgärder avser ministern att vidta för att säkerställa att svenska biståndsmedel inte används på ett sätt som skapar intressekonflikter eller politiskt beroende eller som undergräver förtroendet för svensk biståndspolitik, och hur har dessa frågor hanterats i samband med ministerns nyligen genomförda besök i Somalia?

.....

Olle Thorell (S)

Överlämnas enligt uppdrag

Rebecca Heinemann